

Przedmiotowe Zasady Oceniania
z przedmiotów przyrodniczych (biologia, chemia, fizyka, geografia)
w Zespole Szkół im. Emilii Sczanieckiej w Pniewach

I. Cele i zasady PZO

Ocena wystawiana uczniowi jest informacją o jego stanie wiedzy i umiejętności oraz o jakości jego pracy. Daje uczniowi możliwość budowania odpowiedzialności za własną naukę, uczy dojrzałości.

Systematyczne ocenianie umożliwia uzyskanie informacji o słabych punktach pracy, korygowanie organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej, o kłopotach grupy i poszczególnych uczniów. Ocenianie wiedzy i umiejętności wdraża ucznia do systematycznej pracy, samokontroli i samooceny.

Umożliwia śródroczne (roczne) podsumowanie wiadomości i umiejętności oraz określenie na podstawie stopnia opanowania materiału przewidzianego na dany okres (rok szkolny). Oceny są jawne. Dokonywane są systematycznie.

Przy ustalaniu oceny brany jest pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia; obniżeniu podlegają wymagania w zakresie wiedzy i umiejętności w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie niektórym wymaganiom programowym.

II. Forma i częstotliwość oceniania wiadomości i umiejętności uczniów

Formy	Jakie?	Ile?	Kiedy?	Zakres materiału
Ustne	odpowiedzi	wg potrzeb	bez zapowiedzi lub zapowiedziana	wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich tematów lekcyjnych
Pisemne	sprawdziany/testy	wg potrzeb	zapowiedziane z dwutygodniowym wyprzedzeniem	wiadomości i umiejętności z poszczególnych działów poprzedzonych lekcją powtórzeniową
	kartkówki	Wg potrzeb	bez zapowiedzi lub zapowiedziana	wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich tematów lekcyjnych
Inne	praca na lekcji	wg potrzeb		
	zadanie domowe	wg potrzeb		
	projekty	wg potrzeb		związane tematycznie z przerabianym materiałem
	praca w grupach	wg potrzeb		
	udział w konkursach	wg potrzeb		
	wykonywanie pomocy dydaktycznych	wg potrzeb		

Poszczególnym działaniom w systemie stopniowym przypisane są konkretne wagi, a w systemie punktowym punkty:

Działania	Waga	Ilość punktów
Sprawdziany	5	od 30 do 50
Testy	4	od 30 do 50
Kartkówki	3	od 5 do 20
Projekty	3	do 20
Odpowiedź ustna	2	do 10
Inne	1	do 10

III. Zasady oceniania

1. Uczeń ma obowiązek posiadać na lekcji podręcznik, zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń. Ich brak traktowany jest jako nieprzygotowanie do lekcji.
2. Każdy uczeń nieobecny na sprawdzianie, kartkówce ma obowiązek napisać ją na kolejnej lekcji lub w terminie ustalonym z nauczycielem w przypadku nieobecności trwającej dłużej niż dwa tygodnie.
3. Uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnienia notatki i zadania domowego w zeszycie przedmiotowym oraz w zeszycie ćwiczeń.
4. Uczeń, u którego stwierdzi się brak samodzielności wykonania pracy klasowej, sprawdzianu i kartkówki, otrzymuje uwagę negatywną za próbę oszustwa oraz zostaje mu odebrana praca, która zostaje unieważniona i uczeń jest zobowiązany do napisania jej jeszcze raz w terminie ustalonym przez nauczyciela.
5. W czasie lekcji uczniowie mogą używać telefonów komórkowych i innych urządzeń tylko za zgodą nauczyciela i w podanym zakresie.
6. W systemie stopniowym: uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej z dłuższych form pisemnych w terminie do dwóch tygodni od jej otrzymania i po uzgodnieniu daty i miejsca z nauczycielem danego przedmiotu. W przypadku nieobecności ucznia z powodu dłuższej choroby termin ten może być wydłużony.
W sytuacji otrzymania z poprawy oceny pozytywnej ocena niedostateczna zostaje ujęta w nawias. Do poprawy uczeń może przystąpić tylko raz.
7. W systemie punktowym: uczeń, który otrzymał poniżej 40 procent punktów z danej pracy pisemnej ma prawo poprawić swój wynik w terminie do dwóch tygodni od jej otrzymania i po uzgodnieniu daty i miejsca z nauczycielem danego przedmiotu.
W przypadku nieobecności ucznia z powodu dłuższej choroby termin ten może być wydłużony. Do poprawy uczeń może przystąpić tylko raz.

IV. Tryb zgłaszania nieprzygotowań

1. Do zgłoszenia nieprzygotowania mają prawo wszyscy uczniowie. Ilość nieprzygotowań (z wyjątkiem zajęć realizowanych w wymiarze jednej godziny), jaka przysługuje na zajęciach, ustala nauczyciel danego przedmiotu na pierwszej lekcji.
2. Uczeń może nie być przygotowany do zajęć (z wyjątkiem zajęć realizowanych w wymiarze jednej godziny tygodniowo):
  - a. w wypadkach losowych,
  - b. z powodu choroby trwającej dłużej niż pięć dni,
  - c. przez tydzień po powrocie ze szpitala,
  - d. przez tydzień po powrocie z kursu,

e. w dni ustalone przez Samorząd Szkolny w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły. (Zwolnienie z przygotowania do zajęć w dni ustalone przez Samorząd Szkolny nie dotyczy przedmiotów realizowanych w wymiarze jednej godziny tygodniowo).

3. Uczeń ma obowiązek przed rozpoczęciem lekcji zgłosić nauczycielowi nieprzygotowanie lub korzystanie ze „szczęśliwego numerka”, podając: imię, nazwisko i numer z dziennika.
4. Nieprzygotowanie zwalnia ucznia z niezapowiedzianych form sprawdzania wiedzy, jakim jest niezapowiedziana kartkówka, odpowiedź ustna, zadanie domowe, posiadania ćwiczeń czy zeszytu.
5. Nieprzygotowanie nie obowiązuje w przypadku bieżącej pracy na lekcji, podczas lekcji powtórzeniowych, a także podczas zapowiedzianych kartkówek i sprawdzianów.

V. Ocenianie bieżące

Systemy oceniania bieżącego w szkole:

1. W szkole obowiązują dwa systemy oceniania bieżącego:

- a) System stopniowy – oceny wyrażane są w skali od 1 do 6,
- b) System punktowy – oceny wyrażane są w punktach, które przeliczane są na ocenę klasyfikacyjną zgodnie z obowiązującą skalą procentową.

2. Nauczyciel danego przedmiotu decyduje, czy stosuje system punktowy czy tradycyjny (standardowy) system oceniania. Decyzja ta jest przedstawiana uczniom na początku roku szkolnego.

3. Stopniowy system oceniania:

1) Ocenianie bieżące wyrażane jest w ocenach wg następującej skali:

- stopień celujący – 6,
- stopień bardzo dobry – 5,
- stopień dobry – 4,
- stopień dostateczny – 3,
- stopień dopuszczający – 2,
- stopień niedostateczny - 1.

2) Dopuszcza się dodatkowo stosowanie znaku „+” (poza stopniem celującym) oraz znaku „-” (poza stopniem niedostatecznym).

3) Ocenianie prac pisemnych dostosowane jest do następujących kryteriów:

- 100% - 99% pkt. – ocena celująca,
- 98% - 90% pkt. – ocena bardzo dobra,
- 89% - 71% pkt. – ocena dobra,
- 70% – 51% pkt. – ocena dostateczna,
- 50% - 40% pkt. – ocena dopuszczająca,
- 39% - 0% pkt. – ocena niedostateczna,

4. Punktowy system oceniania:

1) Każda forma sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia musi być oceniana w określonym zakresie punktowym.

2) Nauczyciel konstruuje narzędzia oceniania (testy, kartkówki, odpowiedzi itp.) tak, aby maksymalna liczba punktów mieściła się w poniższych przedziałach:

a) Formy pisemne:

(a) Praca klasowa, test, sprawdzian – muszą być konstruowane na minimum 30, a maksymalnie 50 punktów.

(b) Kartkówka, test jednokrotnego wyboru – powinny obejmować od 5 do 20 punktów.

(c) Inne formy pisemne (np. prace projektowe, zadania problemowe) – maksymalnie do 20 punktów

b) Formy ustne i praca bieżąca: Odpowiedź ustna, zadanie domowe, zadanie dodatkowe, zadanie na ocenę – do 10 punktów,

c) Udział w konkursie, olimpiadzie lub zawodach w etapie:

(a) szkolnym: do 5 punktów,

(b) powiatowy: do 7 punktów,

(c) rejonowym lub wojewódzkim: 10–15 punktów,

(d) centralnym lub wyższym: 30–50 punktów;

3) Łączna liczba punktów uzyskana przez ucznia w danym okresie (semestrze lub roku szkolnym) przeliczana jest na wynik procentowy, który stanowi podstawę do wystawienia oceny klasyfikacyjnej.

VI. Ogólne wymagania edukacyjne.

1. Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania przedmiotu w danej klasie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z danego przedmiotu,

--nie jest w stanie samodzielnie rozwiązywać zadań o niewielkim stopniu trudności.

2. Wymagania na ocenę dopuszczającą (2) obejmują treści nauczania:

niezbędne w uczeniu się danego przedmiotu, potrzebne w życiu.

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności określone w podstawach programowych,

w stopniu umożliwiającym rozwiązywanie zadań teoretycznych i praktycznych

o niewielkim stopniu trudności.

3. Wymagania na ocenę dostateczną (3) obejmują treści:

- konieczne i podstawowe w uczeniu się danego przedmiotu,

- niewielkim stopniu złożoności,

- mające odniesienie w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,

- określone programem nauczania.

Uczeń próbuje porównywać, wnioskować, zajmować stanowisko, podejmować własną inicjatywę,

rozwiązywać zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności.

4. Wymagania na ocenę dobrą (4) obejmują treści:

- istotne w strukturze przedmiotu, bardziej złożone aniżeli zaliczane do wymagań podstawowych,

- przekraczające wymagania podstawowe zawarte w podstawach programowych,

- wymagające umiejętności stosowania wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych.

Uczeń pracuje samodzielnie, stosuje terminologię właściwą dla danego przedmiotu, bierze aktywny

udział w zajęciach oraz rozwiązuje samodzielnie zadania teoretyczne

i praktyczne o średnim stopniu trudności.

5. Wymagania na ocenę bardzo dobrą (5) obejmują:

- pełen zakres treści programowych zawartych w programach nauczania oraz podstawach programowych,

- samodzielną interpretację faktów i źródeł,

- treści umożliwiające rozwiązywanie problemów.

Uczeń sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, samodzielnie rozwiązuje problemy objęte

programem nauczania, potrafi zastosować zdobytą wiedzę w nowych sytuacjach, umie bronić swoich

poglądów. Rozwiązuje samodzielnie zadania teoretyczne i praktyczne

o znacznym stopniu trudności.

6. Wymagania na ocenę celującą (6) obejmują wszystkie treści zawarte w podstawie programowej.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia przynajmniej jeden z warunków:

- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych

i praktycznych z zakresu podstawy programowej danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe

oraz samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,

- jest laureatem lub finalistą olimpiady przedmiotowej lub osiąga istotne sukcesy

w konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych, (np. kwalifikuje się

do finałów na szczeblu, co najmniej wojewódzkim bądź posiada inne porównywalne osiągnięcia).

VII. Ocenianie śródroczne

Śródroczne oceny klasyfikacyjne ucznia z zajęć edukacyjnych ustala się w stopniach według następującej skali:

- stopień celujący – 6,
- stopień bardzo dobry – 5,
- stopień dobry – 4,
- stopień dostateczny – 3,
- stopień dopuszczający – 2,
- stopień niedostateczny - 1.

Ocena śródroczna w systemie średniej ważonej:

Przy ustalaniu oceny śródrocznej nauczyciel bierze się pod uwagę średnie ważone ocen cząstkowych. Nauczyciel ma prawo do tej średniej dodać lub odjąć wartość 0,2. Nauczyciel informuje uczniów o zastosowaniu tego zapisu zgodnie z przyjętymi na początku roku szkolnego ustaleniami.

Przeliczanie średniej ważonej odbywa się wg następującej skali:

Średnia ważona	Ocena klasyfikacyjna
0 - 1,74	niedostateczny
1,75 – 2,74	dopuszczający
2,75 – 3,74	dostateczny
3,75 – 4,74	dobry
4,75 – 5, 49	bardzo dobry
5,50 i więcej	celujący

Ocena śródroczna w systemie punktowym:

Przy ustalaniu oceny przy systemie punktowym przeliczanie wyniku procentowego na oceny klasyfikacyjne odbywa się według następującej skali:

Procent uzyskanych punktów	Ocena klasyfikacyjna
0% – 39%	niedostateczny
40% – 50%	dopuszczający
51% – 70%	dostateczny
71% – 89%	dobry
90% – 98%	bardzo dobry
99% – 100%	celujący

VIII. Ustalenie oceny rocznej.

W systemie średniej ważonej:

Przy ustalaniu oceny rocznej nauczyciel bierze się pod uwagę średnią ważoną ocen cząstkowych

z całego roku szkolnego.

Nauczyciel ma prawo do tej średniej dodać lub odjąć wartość 0,2. Nauczyciel informuje uczniów o zastosowaniu tego zapisu zgodnie z przyjętymi na początku roku szkolnego ustaleniami.

Przeliczanie średniej ważonej odbywa się wg następującej skali:

Średnia ważona	Ocena klasyfikacyjna
0 - 1,74	niedostateczny
1,75 – 2,74	dopuszczający
2,75 – 3,74	dostateczny
3,75 – 4,74	dobry
4,75 – 5, 49	bardzo dobry
5,50 i więcej	celujący

W systemie punktowym:

W systemie punktowym przeliczanie wyniku procentowego za cały rok szkolny na oceny klasyfikacyjne odbywa się według następującej skali:

Procent uzyskanych punktów	Ocena klasyfikacyjna
0% – 39%	niedostateczny
40% – 50%	dopuszczający
51% – 70%	dostateczny
71% – 89%	dobry
90% – 98%	bardzo dobry
99% – 100%	celujący

IX. Dostosowanie Przedmiotowych Zasad Oceniania do możliwości uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi.

1. Uczniowie posiadający opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.
2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.
3. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcje zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Opracował zespół nauczycieli przedmiotów przyrodniczych